

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет аграрного менеджменту

«15» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ В АПК»**

Галузь знань	<u>Д Бізнес, адміністрування та право</u>
Спеціальність	<u>Д 3 «Менеджмент»</u>
Освітня програма	<u>«Управління міжнародними проектами та інвестиційною діяльністю»</u>
Факультет (ННІ)	<u>Аграрного менеджменту</u>
Розробники:	<u>Власенко Т.О., завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук, доцент</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету аграрного
менеджменту

_____ Валерій БОНДАРЕНКО
«15» червня 2026 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
протокол № 14 від «27» травня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Управління інвестиційною
діяльністю та міжнародними проектами»

_____ Лідія ШИНКАРУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СТРАТЕГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ В АПК»

Галузь знань	<u>D Бізнес, адміністрування та право</u>
Спеціальність	<u>D 3 «Менеджмент»</u>
Освітня програма	<u>«Управління міжнародними проектами та інвестиційною діяльністю»</u>
Факультет	<u>аграрного менеджменту</u>
Розробники:	<u>Власенко Т.О., завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук, доцент</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Опис навчальної дисципліни **Стратегія реалізації міжнародних проектів в АПК**

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна «Стратегія реалізації міжнародних проектів в АПК» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань і навичок, необхідних для ефективного планування, організації та управління міжнародними агропромисловими проектами. Вивчаються особливості міжнародного аграрного ринку, механізми залучення інвестицій, а також практичні аспекти реалізації проектів відповідно до міжнародних стандартів. Важливим аспектом є стратегії адаптації до змін зовнішнього середовища, партнерству, фінансовому забезпеченню та оцінці результативності. Курс сприяє розвитку стратегічного мислення й аналітичних здібностей, що є критично важливими для фахівців аграрної сфери в умовах глобалізації.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>D3 Менеджмент</i>	
Освітня програма	<i>Менеджмент</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	20 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	40 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	год.
Самостійна робота	120 год.	168 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Стратегія реалізації міжнародних проектів в АПК» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про процеси стратегічного планування, організації та ефективної реалізації міжнародних проектів у сфері агропромислового комплексу з урахуванням глобальних викликів, стандартів та практик. Курс спрямований на розвиток компетентностей, що дозволяють приймати обґрунтовані управлінські рішення, аналізувати міжнародне середовище, залучати інвестиції, координувати міжкультурну взаємодію та досягати сталих результатів у межах проектної діяльності.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Управління проектами; Інвестиційний менеджмент; Міжнародні програми та гранти; Проектне фінансування»

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію в управлінні проектами.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					Заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1. Особливості проектування в АПК									
Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародного проекту	1	6	2	4	60				22
Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	2	6	2	4					22
Тема 3. Проектний підхід в реалізації міжнародних проектів в АПК	3	6	2	4		22		2	20
Тема 4. Проектне середовище в АПК	4-5	12	4	8		24	2	2	20
Разом за змістовим модулем 1	90		10	20	60	90	2	4	84
Змістовий модуль № 2. Управління власним розвитком та розвитком співробітників									
Тема 5. Законодавче регулювання проектної діяльності в АПК	6	6	2	4	60				22
Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	7	6	2	4					22
Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проектів в АПК	8-9	12	4	8		22		2	22
Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проектів в АПК	10	6	2	4		24	2	2	24
Разом за змістовим модулем 2	90		10	20	60	90	2	4	84
Курсова робота			-	-	-		-	-	-
Усього годин	180		20	40	120	180	2	2	176

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Особливості проектування в АПК		
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародного проекту	2
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	2

3	Тема 3. Проектний підхід в реалізації міжнародних проектів в АПК	2
4	Тема 4. Проектне середовище в АПК	4
Модуль 2. Прикладні аспекти реалізації проекту в АПК		
5	Тема 5. Законодавче регулювання проектної діяльності в АПК	2
6	Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	2
7	Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проектів в АПК	4
8	Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проектів в АПК	2
<i>Разом</i>		20

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Особливості проектування в АПК		
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія міжнародного проекту	4
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	4
3	Тема 3. Проектний підхід в реалізації міжнародних проектів в АПК	4
4	Тема 4. Проектне середовище в АПК	8
Модуль 2. Прикладні аспекти реалізації проекту в АПК		
5	Тема 5. Законодавче регулювання проектної діяльності в АПК	4
6	Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	4
7	Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проектів в АПК	8
8	Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проектів в АПК	4
<i>Разом</i>		40

5. Теми самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Особливості проектування В АПК		
1	Тема 1. Цілі, результати і стратегія проекту	11
2	Тема 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	12
3	Тема 3. Проектний підхід в реалізації проектів в АПК	11
4	Тема 4. Проектне середовище в АПК	12
Разом за модулем 1		46
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти реалізації проекту в АПК		
5	Тема 5. Законодавче регулювання проектної діяльності в АПК	11
6	Тема 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	11
7	Тема 7. Особливості розрахунків ефективності проектів в АПК	11
8	Тема 8. Ризики та гарантії реалізації проектів в АПК	11
Разом за модулем 2		44

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- командні проекти;

- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Особливості проектування в АПК		
Лекція 1. Цілі, результати і стратегія міжнародного проєкту	ПРН 4. Обґрунтовувати стратегічні цілі та очікувані результати міжнародного проєкту, формувати підприємницькі ідеї відповідно до потреб цільових ринків та умов зовнішнього середовища, а також ефективно управляти проєктом на різних етапах його реалізації. ПРН 5. Планувати ключові етапи та ресурси міжнародного проєкту як у стратегічному, так і в тактичному аспектах, формуючи логіку проєктної діяльності з урахуванням міжнародного контексту та інституційних вимог. ПРН 6. Приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності, забезпечуючи дотримання чинного законодавства, враховуючи етичні стандарти та принципи соціальної відповідальності при реалізації міжнародних проєктів	-
Практична робота 1. Цілі, результати і стратегія міжнародного проєкту		10
Лекція 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК	ПРН 4. Обґрунтовувати управлінські підходи до прийняття стратегічних рішень у сфері АПК, формувати та оцінювати альтернативні варіанти дій, враховуючи економічні, соціальні та екологічні аспекти галузі. ПРН 5. Планувати та реалізовувати процес стратегічного управління в агропромислових підприємствах, визначати цілі, пріоритети та ресурси в межах довгострокового розвитку організації. ПРН 6. Приймати обґрунтовані стратегічні рішення в умовах нестабільного аграрного ринку, забезпечуючи їх відповідність чинному законодавству, етичним нормам та принципам соціальної відповідальності.	-
Практична робота 2. Процедура прийняття стратегічних рішень в АПК		10

Лекція 3. Проектний підхід в реалізації міжнародних проєктів в АПК	ПРН 4. Застосовувати проєктний підхід для розробки, обґрунтування та реалізації міжнародних ініціатив в АПК; формувати підприємницькі ідеї, враховуючи міжнародний контекст, потреби стейкхолдерів та інституційну специфіку аграрного сектору. ПРН 5. Ефективно планувати структуру, етапи та ресурси міжнародного проєкту, визначати його стратегічні й тактичні цілі, координувати учасників і контролювати хід реалізації в аграрній сфері. ПРН 6. Приймати управлінські рішення у проєктній діяльності з урахуванням ризиків, непередбачуваних обставин, норм міжнародного права, етичних стандартів і принципів соціальної відповідальності.	-
Практична робота 3. Проектний підхід в реалізації міжнародних проєктів в АПК		10
Лекція 4. Проектне середовище в АПК	ПРН 4. Аналізувати структуру та особливості проєктного середовища в агропромисловому комплексі, обґрунтовувати доцільність реалізації міжнародних проєктів з урахуванням інституційних, економічних і нормативних умов. ПРН 5. Планувати проєктну діяльність в АПК, адаптуючи стратегії до конкретного середовища, визначати взаємозв'язки між зовнішніми й внутрішніми чинниками, що впливають на реалізацію проєкту. ПРН 6. Приймати управлінські рішення в умовах складного проєктного середовища, враховуючи законодавчі обмеження, етичні вимоги та принципи соціальної відповідальності у сфері міжнародного агробізнесу.	-
Практична робота 4. Проектне середовище в АПК		10
Самостійна робота 1.		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Прикладні аспекти реалізації проєкту в АПК		
Лекція 5. Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК	ПРН 4. Обґрунтовувати проєктні рішення в АПК з урахуванням чинного державного та міжнародного законодавства, застосовувати правові інструменти для ефективною реалізації аграрних проєктів. ПРН 5. Планувати проєктну діяльність відповідно до вимог нормативно-правової бази, забезпечувати відповідність етапів реалізації проєктів юридичним стандартам і правилам. ПРН 6. приймати управлінські рішення в правовому полі, оцінюючи ризики й наслідки невиконання законодавчих норм, дотримуючись етичних принципів і стандартів соціальної відповідальності у проєктній діяльності.	-
Практична робота 5 Законодавче регулювання проєктної діяльності в АПК		10
Лекція 6. Можливості залучення зовнішніх джерел у проєкти в АПК	ПРН 4. Обґрунтовувати доцільність залучення зовнішніх фінансових, технічних та організаційних ресурсів до реалізації проєктів в АПК, формувати підприємницькі ініціативи з	-
Практична робота 6.		10

Можливості залучення зовнішніх джерел у проекти в АПК	урахуванням потенціалу партнерства та інвесторів. ПРН 5. Планувати залучення зовнішніх джерел фінансування та ресурсів у стратегічному й тактичному розрізах, враховуючи специфіку аграрного сектору та вимоги донорських програм. ПРН 6. Приймати управлінські рішення щодо вибору форм і механізмів співпраці із зовнішніми партнерами, оцінювати правові, етичні й соціальні аспекти взаємодії у межах проєктної діяльності.	
Лекція 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК	ПРН 4. Обґрунтовувати економічну доцільність реалізації проєктів в АПК, застосовувати методи оцінки ефективності з урахуванням специфіки аграрного сектору та особливостей міжнародної проєктної діяльності.	-
Практична робота 7. Особливості розрахунків ефективності проєктів в АПК	ПРН 5. Планувати систему фінансово-економічних показників для оцінювання результатів проєкту, здійснювати прогнозування ключових параметрів ефективності на стратегічному й тактичному рівнях. ПРН 6. Приймати управлінські рішення на основі результатів розрахунків ефективності, дотримуючись вимог законодавства, принципів етики та соціальної відповідальності в аграрній сфері.	10
Лекція 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК	ПРН 4. Ідентифікувати та класифікувати ризики, пов'язані з реалізацією проєктів в агропромисловому комплексі, обґрунтовувати заходи щодо їх мінімізації, формулювати гарантійні механізми з урахуванням галузевих особливостей.	-
Практична робота 8. Ризики та гарантії реалізації проєктів в АПК	ПРН 5. Планувати систему управління ризиками в рамках стратегічного та тактичного проєктного планування, інтегруючи інструменти гарантування результатів та контролю в аграрному середовищі. ПРН 6. Приймати управлінські рішення в умовах невизначеності, враховуючи правові, етичні та соціальні аспекти ризиків, а також забезпечувати виконання гарантійних зобов'язань у межах реалізації проєктів.	10
Самостійна робота 2.		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Разом за курс		Навчальна робота + екзамен ≤ 100
Курсовий проєкт/робота	-	-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсіві роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсіві роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Власенко Т.О., Юзба В.О. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Стратегія реалізації міжнародних проєктів в АПК» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: НУБіП України, 2024., електронне видання.
2. Електронний навчальний курс «Стратегія реалізації міжнародних проєктів в АПК»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4865>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Герасименко І. І. Стратегічне управління міжнародними проєктами: теорія і практика : монографія. Київ : КНТ, 2021. 320 с.
2. Коваленко О. В. Міжнародний агробізнес: стратегії та інновації : підручник. Харків : ХНУ, 2020. 280 с.
3. Савченко Т. В. Особливості реалізації міжнародних проєктів у АПК. *Вісник аграрної науки*. 2021. № 3. С. 45–52.
4. Іванова Н. О. Стратегії виходу на міжнародні ринки для аграрних підприємств. *Економіка АПК*. 2022. № 4. С. 65–72.
5. Smith J. Cross-cultural challenges in international agribusiness projects *Journal of International Agriculture*. 2019. Vol. 11, № 2. P. 134–147.
6. Food and Agriculture Organization of the United Nations. The state of food and agriculture 2022: leveraging digital technologies to transform agri-food systems / FAO. Rome, 2022. 110 p. URL: <https://www.fao.org/documents/card/en/c/cc2179en/> (дата звернення: 12.06.2025).
7. World Bank. Agriculture Global Practice Annual Report 2023 / World Bank. Washington, DC, 2023. 95 p. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/agriculture/publication/agriculture-global-practice-annual-report-2023> (дата звернення: 12.06.2025).

8. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 235/95-ВР від 18.09.1991 (із змінами станом на 2024 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235/95-%D0%B2%D1%80#n25> (дата звернення: 12.06.2025).
9. Управління проектами. Теорія і практика професійного управління бізнес-проектами та програмами розвитку : підруч. [в 3 ч.] / В.О. Онищенко та ін. Полтава : Полт НТУ, 2017. 284 с.
10. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Проектне фінансування» для студентів зі спеціальності «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами» 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / авт.-упор. М.М. Деліні, Т.В. Лобунець. Київ : НУБіП, 2022. 162 с.
11. Власенко Т.О., Юзба В.О. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Стратегія реалізації міжнародних проектів в АПК» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: НУБіП України, 2024., електронне видання.
12. Bannikov, V., Lobunets T., Buriak, I., Maslyhan, O., Shevchuk, L. On the question of the role of project management in the digital transformation of small and medium-sized businesses: essence and innovative potential. // *Amazonia Investiga* Том 1. 2022. № 55. Р. 334-343. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2105>
13. Корюгін А.В., Лобунець Т.В. Ринок землі як інструмент активізації діяльності в аграрній сфері. *Економіка та суспільство*. 2022. №39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1377>
14. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проектної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. – 341с.
15. Як отримати європейські гранти на розвиток. Офіційний сайт. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/yak-otrimati-grant-dlya-biznesu-u-2024-roci> (дата звернення : 15.11.2024 р.).
16. Гранти для бізнесу. Найбільші програми підтримки бізнесу в Україні URL: <https://18000.com.ua/blogs/granti-dlya-biznesu-najbilshi-programi-pidtrimki-biznesu-v-ukraini/> (дата звернення: 29.11. 2024 р.).
17. Investment management: study guide for students of the specialty 073 «Management». L.V. Shynkaruk, M.M. Dielini, T.O. Vlasenko, A.V. Dergach. Kyiv: NULES, 2023. 336 p.
18. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. URL : <http://elearn.nubip.edu.ua/>.
19. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL : <http://www.nbu.gov.ua>
20. Верховна рада України: офіційний сайт. URL: <https://rada.gov.ua/> Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>